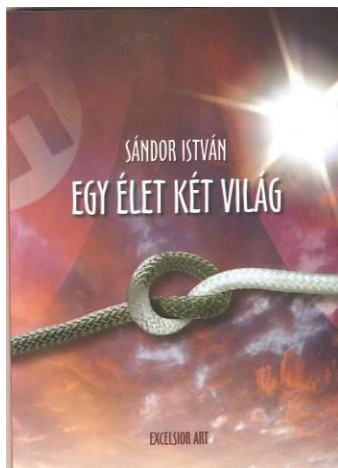

Mărturisile unui supraviețuitor al Holocaustului

"Egy élet két világ" de Sándor István

De Dr. Andrei Pogány

Chiar și după șapte decenii, reamintirea celor mai sinistre, celor mai dureroase evenimente ale Holocaustului este încă actuală. O carte recentă a renumitului medic și cercetător de embriologie, Ștefan Sándor, apărută la Editura Excelsior Art din Timișoara, în limba maghiară, cu titlul: „O viață, două lumi” atestă acest lucru.

La doar 16 ani, împreună cu alți 30.000 de evrei, s-a trezit în ghetoul orașului Oradea, obligat să poarte steaua galbenă. După un scurt timp, autoritățile horthyste-naziste i-au urcat pe toți în vagoane și i-au deportat în temutul lagăr Auschwitz-Birkenau. În primele minute ale sosirii la Birkenau, soldații germani au deschis ușa vagonului strigând „Aussteigen!”. Cei bolnavi urmau să rămână pe loc. Ștefan Sándor în graba mare și în înghesuială nu a putut coborî la timp, iar soldatul SS, crezând că au ieșit toți, a început să împingă ușa. În disperarea sa și-a pus talpa piciorului în spațiul îngust ce a rămas încă liber între tablierul ușii și peretele vagonului. Atunci mama sa i-a salvat viața țipând că băiatul ei a rămas prins în vagonul golit anterior. După ieșirea din vagon, SS-istul a trântit ușa.

Dacă mama nu-l salva, atunci azi nu aveam posibilitatea să-i citim cartea, ar fi fost dus fără milă către gazare.

După coborârea grupului, niște ofițeri SS-iști, printre care era probabil și Mengele, au semnalat cu mâna cine să meargă la stânga și cine la dreapta. Cei dirijați la stânga, el cu tatăl lui, un medic orădean, erau cei încă apti de muncă. Cei dirijați la dreapta, unde au ajuns mama lui, bunicii, mătușele, unchii, verișori, au plecat într-un convoi până nu i-a mai zărit. Aceasta a fost clipa despărțirii de mama, de rude. Abia mult mai târziu a aflat că fuseseră gazați și arși.

Ștefan Sándor în anii cât a stat în lagărul de concentrare, a cunoscut iadul. A văzut moartea de multe ori, mulți au murit chiar lângă el, la fiecare respirație a trebuit să simtă aerul înăbușitor al camerelor de gazare. Cartea sa nu este un roman, dar redă autentic grozăviile trăite, personajele nu sunt fictive, inventate, ci adevărate.

Dezvăluirile și amintirile acestui supraviețuitor al Holocaustului sunt pasionante și prezintă un interes deosebit pentru cititori. Cartea ar trebui să fie tradusă și în limba română și sunt convins că va fi primită cu mare considerație și de cititori români.